

İBB KUDEB Ahşap Eğitim Atölyesi Berlin Zukunftsbaue GmbH Ortak Çalışması

► İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Koruma Uygulama ve Denetim Müdürlüğü (KUDEB) Ahşap Eğitim Atölyesi çeşitli ülkelerden misafirlerini ağırlamaya devam ediyor.

Berlin’de bulunan Zukunftsbaue GmbH-Geleceğin İnşası Limited Şirketi’nden Lukas Born ile üç yıl önce gerçekleşen tanışmanın ardından sürdürülen iletişim ve 2010 yılının Eylül ayında Zukunftsbaue Avrupa Projeler Koordinatörü Cornelia Auklat Bölke ile yapılan bir toplantı ile ortak çalışmaların ilk temelleri atıldı.

“İstanbul’daki kültür mirasını tanıtmak ve geleneksel konut mimarisinin yaklaşık son otuz yıllık süreçte hızla yok olduğu Süleymaniye’yi anlatmakla işe koyulduk.”

Berlin Belediye Başkanı Klaus Wowereit’in, İBB Başkanı Dr. Kadir Topbaş’a 24 Ağustos 2011 tarihinde gönderdiği mektupta;

“Her iki kentimizin meslek eğitimi görmekte olan gençlerini, birlikte çalışmak üzere İstanbul ve Berlin’de buluşturacak bir işbirliği projesini size memnuniyetle önermek istiyorum. Berlin’de çalışmalarını sürdüren ve gençlere diğer branşların yanı sıra marangozluk meslek eğitimini de sunan Zukunftsbaue GmbH- “Geleceğin İnşası Ltd.Şti.” uzun yıllardan beri

“Bir grup, KUDEB Ahşap Eğitim Atölyesi'nin usta ve stajyerleri tarafından hazırlanan dış cephe kaplamalarının montajını yaparken; diğer grup atölyedeki özgün ahşap kapının bir kopyasının üretimini gerçekleştirdi.”

İstanbul'daki meslek liselerinin son sınıf öğrencileri olan genç stajyerlerimiz, meslektaşları ile beraber ahşapı işlediler; ölçtü, kesti, biçti, rendeledi, zımparaladı, birleştirdi ve boyadılar.

Berlin Kent Yönetimi'nin güvenilir bir işbirliği ortağıdır. Geçen yıl Zukunftsbau GmbH'nin ahşap ustalığı öğrencilerinden bir grup, Alman Büyükelçiliği'nin Tarabya'daki Yazlık Rezidansı'nın restorasyonunda çalıştılar. Bu yıl için de İstanbul'a bir ziyaret planlandı. Gençler, bu defa Süleymaniye'de bulunan bir ahşap evin restorasyonunda çalışacak ve İstanbul'un muhteşem kültür mirasının korunmasına küçük bir katkıda bulunmuş olacaklar. Türk ve Alman gençlerin birlikte çalışmaları, mutlaka kültürlerarası diyalogu da teşvik edecek ve iki kentimiz arasındaki ilişkileri de derinleştirecektir. Zukunftsbau GmbH, bu ziyaretin organize edilmesinde KUDEB ile işbirliği yapmaktadır ve taraflar uzun vadeli bir işbirliği içerisinde-

de olmayı çok arzu etmektedirler ... Bu vesile ile sizden, yedi genç ve bir eğitimciyi Ekim ayı içerisinde üç hafta boyunca KUDEB'in misafirleri olarak İstanbul'a kabul etmenizi istirham ediyorum." yazılıydı.

Yapılan görüşmelerin ardından, Zukunftsbau GmbH Ahşap Ustalığı Bölümü'nden, ikisi kız beşi erkek olmak üzere yedi kişilik bir öğrenci grubu, usta öğretici Frank Barsch ile birlikte 1 Ekim 2011 akşamı İstanbul'a ulaştılar. 3 Ekim 2011 Pazartesi günü, Frank Barsch ve öğrencileri Mike Hermann, Jonas Remus, Yaşar Karaca, Immanuel Landsberg, Theresa Neumer, Martha Weber ve Sebastian Merseburg ile KUDEB Ahşap Eğitim Atölyesi Koordinatörü Orman Endüstri Yüksek Mühendisi De-

met Sürücü, Restorasyon Uzmanı Y.Mimar Esra Kudde, Atölyemiz'in ustaları Ali Gül, Hüseyin Sönmez, Yusuf Taşdemir, Özer Akgün ve stajyer öğrencilerimizden oluşan kalabalık bir grupla geleneksel ahşap yapılar üzerine, çalışmak, öğrenmek ve üretmekle dolu yirmi bir günlük güzel bir paylaşım süreci başlamış oldu.

Almanya'nın Berlin şehrinde gelen ahşap ustası adayları ile bu keyifli beraberliğin başlangıcında İstanbul'daki kültür mirasını tanıtmak ve geleneksel konut mimarisinin yaklaşık son otuz yıllık süreçte hızla yok olduğu Süleymaniye'yi anlatmakla işe koyulduk. Başlarken; 2006 yılından bu yana ahşap yapıları korumak amacıyla İBB KUDEB tarafından yürütülen çalışmalarını anlattık. Demet Sürücü'nün

21 günlük ortak çalışmadan farklı anlar...

KUDEB tanıtım sunumunun ardından, Ahşap Eğitim Atölyesi tarafından 2008-2009 yılları arasında Süleymaniye’de yapılan bakım-onarım çalışmaları ziyaret edildi. Yapılan bu ilk teknik gezi ile KUDEB birimleri; Ahşap Eğitim Atölyesi, Taş Eğitim Atölyesi, Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarı, Proje Grubu, Otomasyon, Tarihi Peyzaj ve Denetim grupları hakkında da bilgiler alınmış oldu.

Ardından KUDEB Müdürü Şehir Plancısı Murat Tunçay’ın misafirimizle buluştuğu, Alman-Türk dostluğunun geçmişinden, kül-

tür varlıklarımızın korunmasındaki ortak çabalardan ve kültürlerarası iletişimden bahsedilen hoş bir tanışma toplantısı yapıldı.

Toplantıdan sonra, Süleymaniye’deki geleneksel ahşap konut mimarisi ve örnek olarak 571 ada 6 parsel’deki ahşap yapının belgeleme ve restorasyon süreçleri hakkında Y.Mimar Esra Kudde tarafından bir sunum yapıldı. Restorasyonu devam eden yapı yerinde ziyaret edildi; öğrenciler ahşap yapı koruma metodolojisine bağlı olarak yürütülen restorasyon çalışmaları hakkında bilgi olarak geleneksel yapım teknik-

lerini yerinde görme fırsatı buldular. Bu ön bilgilerle, genç usta adayları geleneksel ahşap yapılar konusunda üretmeye ve üretirken öğrenmeye hazırlandılar; yirmi bir günlük süreçte onarımına katkıda bulunacakları yapıyı ayrıntılarıyla tanımış oldular.

Hazırlıkların ardından artık atölyede çalışma zamanı gelmişti... Atölyede, daha önce tanıtılan ahşap yapıya ait elemanların üretimleri başladı. Çalışmalar başlamadan önce, ahşap ustaları ve öğrencilerin yer aldığı iki grup oluşturuldu. Bir grup, yapıda KUDEB Ahşap Eğitim Atölyesi’nin ustaları

ve stajyerleri tarafından hazırlanan dış cephe kaplamalarının montajını yaparken; diğer grup atölyedeki özgün ahşap kapının bir kopyasının üretimini gerçekleştirdi. Yapıdaki bir cepheye ait tüm yapı ve süsleme elemanları sırasıyla üretildi ve yerine yerleştirildi; böylece öğrencilerin başladıkları bir işi tamamlamaları sağlandı. Atölyede ise, üretilecek kapının ölçülerinin alınmasından, bıçaklarının hazırlanmasına ve parçaların birleştirilmesine kadar tüm işlemler birlikte uygulandı. Grubun hem atölye hem de yapıdaki aralıksız çalışması devam ederken, Atölyemiz'in stajyerleri ile beraber çalışmalar yürütüldü. İstanbul'daki meslek liselerinin son sınıf öğrencileri olan genç stajyerlerimiz, meslektaşları ile beraber ahşapı işlediler; ölçtü, kes-ti, biçti, rendeledi, zımparaladı, birleştirdi ve boyadılar. Öğrenciler, geleneksel konut mimarisinde "özgünlük" ve "sürdürülebilirlik" kriterleri kapsamında ahşap ustası olarak yetişirken, her iki grup arasında yaşanan etkileşim de, öğrencilik hayatlarının önemli bir paylaşımı olarak kalacaktı.

Ahşap mimari mirasımızın geçmişi ile bugünü arasındaki değişimi anlamak için İstanbul'un Tarihi Yarımadası'nda yapılacak alan gezilerin de önemi büyüktü... Bu sebeple Zeyrek sokaklarında bir gezi yaparak geçmişi, bugünü ve umut edilen geleceği konuştuk... tartıştık... Ahşap Eğitim Atölyesi tarafından Parmaklık Sokak'taki II. grup ahşap yapılarda, 2008-2009 yılları arasında yürütülen bakım onarım çalışmalarını anlattık; Zeyrek Kilise Camisi'nin mimari özellikleri ve tarihi geçmişi hakkında bilgi verdik.

Öğrenciler, atölyedeki çalışmalarından arta kalan zamanlarda ve hafta sonları, tarihimizi, mimarimizi ve kültürel mirasımızı yakından tanımak için geziler de düzenlediler. Topkapı Sarayı, Ayasofya Müzesi, Sultanahmet Camii, Yerebatan Sarnıcı, Süleymaniye Camii, Dolmabahçe Sarayı gibi birçok önemli mekânı ziyaret ettiler. Öğrenciler, İstanbul'da gezecekleri

mekânlar hakkında bir ön çalışma yapmışlar, metinler hazırlamışlardı... Mekânlar gezilirken, her yapı başka bir öğrenci tarafından anlatıldı. Yirmi bir günlük İstanbul gezisinde Büyükkada da elbette yerini almıştı... Öğrenciler, Büyükkada'da, Zukunftsba'u'dan geçen sene gelen başka bir öğrenci grubunun onardığı ahşap evi de ziyaret ettiler.

Ahşap işleyerek, üreterek, monte ederek devam eden süreçte bir de İstanbul'da ahşap malzeme üzerine yapılan akademik çalışmalar ve araştırmalar hakkında temel bilgileri eklemek düşüncesiyle; İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Odun Mekanığı ve Teknolojisi, Orman Biyolojisi ve Odun Koruma Teknolojisi, Orman Ürün-

“Geleneksel ahşap yapıların korunmasına, ahşap ustalığının gelişmesine, tecrübelerin paylaşımına, bilgi ve üretkenliğe adanan 21 günlük paylaşım, genç öğrenciler için verimli bir süreç yaşandı.”

leri Kimyası ve Teknolojisi Anabilim Dallarının laboratuvarları ve Herbaryum da ziyaret edildi. İ.Ü. Orman Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Yeşil ve Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Turgay Akbulut'un ev sahipliğinde, Prof. Dr. Güneş Uçar, Doç. Dr. Türker Dünder, Doç. Dr. Nadir Ayrılmış, Arş. Gör. Zeki Candan, Arş. Gör. Evren Terzi ve Arş. Gör. Kamile Tırak'ın rehberliğinde laboratuvarlarda yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verildi. Öğleden sonra, Belgrad Ormanı içerisinde, 288 hektarlık bir alana kurulmuş olan ve floristik zenginliği ile bilimsel araştırmacıların, ekologların, orman ve ahşap endüstrisinin ilgisini kazanmış olan Atatürk Arboretumu'na bir gezi yapıldı. Böylece, ahşap sektörünün ge-

lecekteki önemli aktörlerinin, ülkemizin ağaç çeşitliliği ve odun varlığı hakkında da fikir edinmeleri sağlanmış oldu.

Avrupa Yakası'nda yürütülen ahşap yapı koruma-onarım çalışmaları hakkında fikir edindikten sonra, Anadolu Yakası'ndakileri de Üsküdar Belediyesi'nin çalışmaları ile örneklemek istedik. Üsküdar Belediye Başkanı Şadan Özkaya'nın ev sahipliğinde Üsküdar Belediyesi'ne bir ziyarette bulduk. Üsküdar KUDEB Ahşap Eğitim Atölyesi, 2010 yılında Ahşap Eğitim Atölyemiz'in desteği ile kurulmuş, ekip tarafımızdan oluşturulmuştu. Bu sebeple kardeş atölyemizin yaptığı işleri de misafirlerimizle paylaşmak istedik. Cemil Meriç Sokak'ta 2010 yılında başlayan bakım onarım çalışmaları, Mimar Birsen Urtaç'ın rehberliğinde ziyaret edildi.

Cemil Meriç Sokak'ta yürütülen ahşap onarımlarının ardından ikinci ziyaret noktamız Şakirin Camii oldu. Geleneksel mimari hakkında konuştuktan sonra Mayıs 2009 tarihinde hizmete açılan bir modern cami örneği olarak bilinen Şakirin Camii'ni ziyaret ettik. Cami'den Fethi Paşa Korusu'na geçtik; keyifli bir öğle yemeğinin ardından Üsküdar'dan Kanlıca'ya bir Boğaz turu yapıldı. Kız Kulesi ziyaretinin ardından Üsküdar Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü KUDEB'inin kontrolünde yürütülen, Aziz Mahmud Hüdayi Türbesi içerisindeki Şeyh Dairesi'nin restorasyon çalışmaları, Şantiye Şefi Mimar Turan Ünkaracalar rehberliğinde ziyaret edildi. Böylece öğrenmek, öğretmek ve paylaşmakla geçen bir gün daha sonlanmıştı.

Geleneksel ahşap yapıların korunmasına, ahşap ustalığının gelişmesine, tecrübelerin paylaşımına, bilgi ve üretkenliğe adanan 21 günlük paylaşım, genç öğrenciler için verimli bir süreç yaşandı.

Bu çalışmada emeği geçen ahşap ustalarına, atölye stajyerlerine ve bilgilerini, dostluklarını öğrencilerimizle paylaşan misafirlerimize teşekkür ederiz.

Zukunftsbau Hakkında

“Zukunftsbau GmbH Ltd.Şti, 1986 yılında Berlin’de, gençlerin nitelikli mesleki eğitimler alması amacıyla kurulan, bu alanda yoğunlaşmış bir hayır kurumudur. Zukunftsbau, akademik temel bir eğitimi ya da mesleki eğitim alma şansını kaçırmış gençlerin bir çalışma alanı için profesyonel ve kişisel becerilerini desteklemeyi ve gençleri çalışma hayatında işe yarayacak, doğru becerilerle donatmayı hedeflemektedir. Zukunftsbau, katılımcılarının özellikle inşaat ve marangozluk alanlarında staj ve çıraklık eğitimleri almalarını sağlar. Şu anda marangoz-

luk eğitiminde 18 kursiyer, boya ve dekorasyon bölümünde ise 24 kursiyeri bulunmaktadır. Mesleki eğitimin Almanya’daki ikili sisteme göre yaklaşık 3 yıllık bir süresi vardır. Bu eğitimde gerçek bir yapı üzerinde restorasyon uygulaması yapmak, yerinde eğitimi gerçekleştirmek hedeflenmektedir. Şu anda restorasyon çalışması yapılan en önemli yapı bloğu “Baerwaldbad” ismindeki, Friedrichshain-Kreuzberg’te bulunan yüzme havuzu ve hamamdır. Zukunftsbau, “Baerwaldbad” projesi ile 2010 yılında Europa Nostra ödülüne layık görülmüştür.

Zukunftsbau’nun en önemli amacı; gençlere Avrupa’da çalışma ve staj şansı sağlamaktır. Böylece gençlerin yurtdışında çalışma tecrübesi edinmesi sağlanırken; aynı zamanda kişisel gelişimlerine ve özellikle de kültürel farkındalıklar ve duyarlılıkların gelişmesine olanak sağlanmış olmaktadır. Büyük Britanya, Avusturya, Fransa, İtalya ile geçtiğimiz 17 yıl boyunca oldukça başarılı çalışmalar yürütülmüştür Berlin’in kardeş şehirleri Viyana, Londra, Paris ve Varşova ile paylaşımlar devam ederken, kardeş şehir İstanbul ile de çalışmalar sürmektedir.”

